

Висновки

Цінова стабільність досягається за рахунок збалансованої бюджетної політики, виваженої грошово-кредитної політики, узгодженості відповідних макроекономічних параметрів з боку уряду і Національного банку України. Основними чинниками, що визначають цінові процеси в Україні, є вплив грошово-кредитної та бюджетної політики. Важливо при розробленні коротко- і середньострокових макроекономічних прогнозів, у тому числі цінових показників, враховувати конкретні заходи та безпосередні кількісні параметри впливу цих напрямів політики. Зважаючи на варіантність впливу різних типів грошово-кредитної і фінансової політики, визначення їх оптимального поєднання може ефективно використовуватися при обґрунтуванні програмних дій уряду та прогнозуванні їх наслідків.

Для дослідження було обрано 21 фактор, які відображаються у відповідних статистичних показниках за 2000–2010 роки. В результаті дослідження тісноти зв'язку між інфляцією і факторами бюджетної і грошово-кредитної сфери було відібрано:

– два параметри, які характеризують бюджетну сферу впливу уряду;

– вісім параметрів, які відносяться до грошово-кредитної сфери впливу Національного банку;

– 11 параметрів, які належать до інших сфер макроекономічної політики (виробничої, соціальної, зовнішньоекономічної сфери).

Саме дані параметри мають сенс бути використані для оцінки ефективності антиінфляційних заходів національної бюджетної та грошово-кредитної політики.

Література

1. Міщенко В., Сомик А. (2007): «Монетарний трансмісійний механізм в Україні. Стаття 1. Теоретичні засади трансмісійного механізму грошово-кредитної політики в Україні» // Вісник НБУ, №6. – С. 24–28.
2. Усов В.В. Деньги. Денежное обращение. Инфляция. – М.: Изд-во Банка и Биржи, 2006. – С. 148.
3. Эконометрические методы. Дж. Джонстон. – М.: Статистика, 1980. – 444 с.
4. Шевич В. (2001): «Вплив монетарної політики на промислове виробництво, інфляцію та реальний обмінний курс» // Вісник НБУ, №1. – С. 12–24.

С.М. ЕЛШ,

ст. викладач, Національний університет харчових технологій

Роль ринку фінансових послуг у підвищенні конкурентоспроможності фінансового ринку України

У статті розглядаються шляхи підвищення конкурентоспроможності ринку фінансових послуг (далі РФП) як сегмента фінансового ринку України, характеризуються проблеми розвитку сучасного вітчизняного РФП, визначається його роль у розвитку економіки країни.

Ключові слова: ринок фінансових послуг, економіка.

В статье рассматриваются пути повышения конкурентоспособности рынка финансовых услуг (далее РФУ) как сегмента финансового рынка Украины, характеризуются проблемы развития современного отечественного РФУ, определяется его роль в развитии экономики страны.

Ключевые слова: рынок финансовых услуг, экономика.

This article discusses the ways of increasing the competitiveness of the market financial service (MFS) of segment of the financial market of Ukraine, define problems of development contemporary native MFS, discusses the role in the development economical of country.

Постановка проблеми. Фінансовий ринок є складовою частиною фінансової системи країни. Всі процеси, що відбу-

ваються на ринку і його сегментах, прямо впливають на фінансовий механізм та економіку країни в цілому. Важлива роль у масштабних перетвореннях фінансового ринку належить РФП, який у загальній сфері вітчизняного фінансового механізму формує нову ринкову інфраструктуру послуг, спроможну забезпечити вихід фінансових інститутів країни на міжнародний фінансовий ринок і конкурувати з провідними світовими фінансовими центрами послуг.

Розвиток РФП із врахуванням сучасних умов господарювання вимагає глибоких досліджень його структури, інституційного, інформаційного та соціального елементів із використанням системного підходу, розробленням понятійного апарату і методологічного інструментарію. Подальший динамічний розвиток країни, її інтеграція у світовий ринок послуг потребують розширення вітчизняної мережі фінансових послуг, насамперед таких, що є визначальними у функціонуванні ринкової економіки: банківських, інвестиційних, інноваційних, страхових, з антикризового управління та інших. Найбільш ефективним способом забезпечення конкурентоспроможності вітчизняного РФП є розробка нових стратегій розвитку його сегментів із використанням зарубіжного досвіду.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Питання фінансового ринку та його сегмента РФП, їх конкурентоспроможність є досить актуальними у розвитку сучасної економіки. Дослідження вітчизняного фінансового ринку і його сегментів відбувається з часу його виникнення, з прийняттям у 1991 році законів «Про цінні папери та фондову біржу», «Про банки і банківську діяльність» та інших, що визначили розвиток фінансових посередників, які першими на ринку надавали послуги. Серед науковців, які працювали у даному напрямі, варто виділити С.В. Науменкову, В.П. Унінець-Ходаківську, Н.М. Внукову, Л.М. Горбач, М.А. Коваленко, Є.А. Боброва та ін. Водночас аспекти формування РФП, його роль у підвищенні конкурентоспроможності фінансового ринку є недостатньо обґрунтованими і вимагають подальшого дослідження. Мало уваги приділяється вивченню світового досвіду розвитку РФП провідних країн світу, процесам інтеграції сегментованих ринків послуг. На даний час доречно переосмислити напрями розвитку вітчизняного РФП та його роль у фінансовій системі держави, розробивши заходи для мінімізації негативного впливу світової фінансової кризи на економіку України. Ситуація, що склалася у цьому напрямі дослідження, підкреслює актуальність проблеми більш поглибленого вивчення всіх сегментів РФП, їхню роль у розвитку фінансового ринку країни, що може бути корисним для практиків і науковців. Всебічному аналізу сучасного РФП країни присвячена дана стаття.

Метою статті є обґрунтування ролі РФП у розвитку фінансового ринку України, забезпеченні його конкурентоспроможності, визначенні тенденцій розвитку. Досконалий РФП спроможний забезпечити розвиток України як високорозвиненої європейської країни з високим рівнем життя, соціальною стабільністю. Для досягнення поставленої мети вирішено ряд завдань, що стосуються вивчення існуючого теоретичного матеріалу в теорії РФП і його сегментів.

У процесі підготовки статті автором було використано діалектичний метод наукового дослідження.

Виклад основного матеріалу. В структурі ринкової економіки важливе місце належить фінансовому ринку. В Україні оборот фінансових послуг стає однією з основних галузей фінансової сфери, яка забезпечує функціонування механізму ринкової економіки. Сукупність фінансових послуг формує нову сферу відносин, новий механізм функціонування фінансових інститутів, які в своєму розвитку утворюють новий сегмент фінансового ринку – ринок фінансових послуг. Ефективним способом забезпечення конкурентоспроможності вітчизняного РФП є впровадження принципів антикризового управління на основі трансформації існуючих методик планування, аналізу й контролю діяльності фінансових установ, що надають послуги. Конкурентоспроможність РФП визначається його здатністю забезпечувати сприятливі позиції національної економіки в системі фінансових відносин, нарощувати темпи зростання обсягу фінансових послуг при одночасному збільшенні зайнятості та реальних

доходів громадян. В умовах світової фінансової кризи лише країни, що забезпечують конкурентні переваги свого фінансового ринку, зможуть розраховувати на залучення виробничих, фінансових ресурсів з метою подальшого розвитку.

Сфера послуг як вид діяльності має довгу історію і сьогодні є однією з найефективніших галузей економіки, розвиток якої відбувається швидкими темпами. У сфері послуг змінюється їх кількісний склад, асортимент, механізм застосування. Спостерігається збільшення зайнятості у цій сфері, зростання технічної оснащеності праці, впровадження більш завершених технологій. Роль послуг, як одного з найважливіших секторів економіки, велика і актуальна. Це пов'язано з ускладненням виробництва, насиченням ринку товарами повсякденного та індивідуального попиту, з швидким зростанням інноваційних технологій, що веде до нововведень в житті країни. Все це неможливо без існування інформаційних, фінансових, інвестиційних, страхових та інших послуг.

У 80–ті роки минулого століття за класифікатором ООН експерти виділяли 160 видів послуг, що поділялися на 12 розділів. Так, на першому місці були ділові послуги, які включали 46 галузевих видів послуг; на другому місці – послуги зв'язку, включали відповідно 25 видів, фінансові послуги, включаючи страхування, включали тільки 17 видів. У цей же час світовий експорт послуг переважно включає три великі групи послуг: найбільш видимі (перевезення, іноземний туризм та ін.), надходження від роялті (платежі від патентів, торговельних марок, авторських прав, програмних продуктів тощо) та інші послуги, які включили крім фінансових, брокерські, управлінські, бухгалтерські, лізингові та інші. Поняття «послуга», «ринок послуг» почали досліджуватись як економічні категорії.

У західній і російській науковій літературі існує багато визначень поняття «послуга», іноді взаємозаперечуючих, що відображає складність даної категорії і маловивченість її (табл. 1).

Таким чином, можна стверджувати, що існує неоднозначність трактувань, які характеризують внутрішній зміст поняття «послуга» і що дана категорія знаходиться на стадії дослідження. У процесі надання послуги не створюється новий матеріально-речовинний продукт (окрім виробничих послуг), не виникає відділення послуги від джерела її надання, однак може змінюватися місцезнаходження, стан та якість об'єкта. Послуги сприяють задоволенню індивідуальних та колективних потреб і враховують коливання попиту. На думку автора, послуга – це особливий товар, який має споживчу вартість, діяльність, що задовольняє потреби конкретних осіб і суспільство в цілому.

В умовах розвитку ринкових відносин в Україні, а також економічних і політичних обставин, що відбуваються в нашій країні, спостерігаються істотні зміни у сфері послуг. При кризових обставинах значно зростає обсяг послуг, специфічно властивих ринковій економіці – банківських, страхових, інноваційних, консалтингових, з антикризового управління тощо. В міру інтеграції економіки країни в світовий економічний простір відбувається розвиток імпорту та експорту послуг, по-

Таблиця 1. Тракткування змісту поняття «послуга» зарубіжними та вітчизняними вченими

Джерело даних	Суть визначення
1. Услуги и их социально-экономическая роль. – М.: Прогресс. 1967. – 312 с.	«...– це будь-які функції, пов'язані безпосередньо або опосередковано із задоволенням людських потреб, але безпосередньо не направлені на виробництво яких-небудь предметів» (О. Ланге)
2. Услуги в системе мировой торговли: Научно-аналитический обзор. – М.: ИНИОН, 1990. – 64 с.	«...зміна стану людини або предмета, що належить будь-якому учаснику економічних відносин, який досягається в результаті свідомих дій іншого учасника даних відносин. При цьому вплив відбувається на основі їх попередньої домовленості» (Т. Хілл)
3. Услуги в системе мировой торговли: Научно-аналитический обзор. – М.: ИНИОН, 1990. – 64 с.	«... нематеріальні блага, характерною рисою яких є споживання на місці її надання» (Т. Хілл)
4. Международное предпринимательство: анализ зарубежного опыта / П.И. Хвойник. Ю.В. Аджубей, И.Е. Артемьев и др. – М.: Наука. 1992. – 205 с.	«послуги є об'єктом купівлі-продажу на основі вільного вибору і є товаром, хоча і досить специфічним» (Ю.В. Аджубей)
5. Диденко Н.И. Основы внешнеэкономической деятельности в Российской Федерации. СПб: Политехника. 1997. – 470 с.	«...– підприємницька діяльність, направлена на задоволення потреб інших осіб, за винятком діяльності, що здійснюється на основі трудових правовідносин» (Н.І. Діденко)
6. Теоретическая экономика. Политэкономия: Учебник для вузов / под ред. Т.П. Журавлевой и Н.Н. Мильчаковой. – М.: Банки и биржи. ЮНИТИ. 1997. – 485 с.	«...– такий вид корисної праці, при якій виробництво корисного ефекту співпадає з часом її споживання» (Т.П. Журавльова)
7. Словарь современной экономической теории Макмиллана. – М.: Инфра – М., 1997. – 608 с.	«...– функції або операції, на які є попит і, відповідно, ціна, що встановлюється на відповідному ринку» (Макмиллан)
8. Ходаківська В.П., Беляев В.В. Ринок фінансових послуг: теорія і практика: Навчальний посібник. – Київ: ЦУЛ, 2002. – 616 с.	«...– функції, пов'язані із задоволенням потреб суб'єктів ринку у виробництві та реалізації предмета їх діяльності» (В.П. Ходаківська)
9. Внукова Н.М., Грачов В.І., Кузьминчук Н.В. Ринок фінансових послуг: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2004. – 276.	«...вид діяльності, спрямований на задоволення потреб споживачів з метою одержання корисного ефекту» (Н.М. Внукова)

являються принципово нові технологічні основи функціонування цілого ряду послуг, зокрема інформаційних.

За міжнародними даними статистики понад 40% іноземних інвестицій вкладаються в розвиток сфери послуг, що підтверджує актуальність, інтерес і бачення перспективи розвитку даного сектора економіки.

Сьогодні сфера послуг у світі – це галузь економіки, що є однією з найперспективніших галузей економіки, що швидко розвивається і охоплює широке поле діяльності від торгівлі до фінансування, страхування та посередництва.

Розвиток кожного виду послуг почав формувати окремий ринок послуг із своїми інститутами, інструментами, конкретними учасниками.

За даними Інституту світової економіки Адама Сміта, перше місце за прибутковістю серед легалізованих видів світового бізнесу займає надання фінансових послуг, кількість яких в економічно розвинених країнах налічує понад 700 різновидів. Фінансові послуги у розвиненому суспільстві мають не менше значення, ніж виробництво. Найбільш динамічно розвивається та частина сфери послуг, яка пов'язана із задоволенням потреб суспільного виробництва: фінансово-кредитне обслуговування, страхові послуги, інформаційне та консалтингове обслуговування.

Сфера фінансових послуг включає сукупність багатьох видів діяльності, що пов'язана з фінансовими активами і розглядається як сукупність усіх фірм, що надають фінансові послуги; як об'єднання таких традиційних і сегментованих галузей промисловості, як банківська діяльність, цінні папе-

ри, страхування, нерухомість, кредит, антикризове управління. Наприклад, у США сфера надання фінансових послуг включає нефінансові корпорації типу «Дженерал Моторс», «Форд Мотор Компанія» та інші, які зайняті у виробництві та одночасно надають фінансові послуги. Виникає ринок фінансових послуг, який починає досліджуватись як сегмент фінансового ринку.

У розвинутих державах світу РФП почав завойовувати свою нішу на ринку ще в 70–ті роки ХХ ст. Уже розроблені провідні тенденції та напрями його розвитку у сучасному світі, які пов'язані з певними особливостями функціонування фінансових ринків і його сегментів окремих держав. Кожна країна має свої особливості у розвитку РФП, однак, незважаючи на безліч відмінностей, можна виділити і загальні напрями у розвитку світового ринку фінансових послуг, а саме [2]:

- розширення сфери діяльності фінансових корпорацій;
- посилення ролі нефінансових корпорацій у наданні фінансових послуг клієнтам;
- інтернаціоналізація РФП – широка диверсифікація активів і пасивів позичальників і кредиторів у країнах і регіонах;
- глобалізація фінансових потоків – збільшення ролі міжнародних ринків у проведенні операцій кредитування і надання позик резидентам різних країн;
- посилення міжнародної конкуренції на світовому РФП між суб'єктами, які є резидентами різних країн;
- інтеграція міжнародних ринків – інтеграційні процеси призвели до зняття бар'єрів на національних боргових ринках іноземних фінансових інструментів;

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

– комп'ютеризація та інформатизація ринків, яка супроводжується впровадженням нових інформаційних технологій, використанням інформаційних систем в процесі надання послуг та ін. Всі перераховані тенденції розвитку світового РФП характерні і для РФП України.

Вітчизняний РФП почав формуватися в 90–ті роки ХХ ст. Основні передумови його розвитку – це розвиток банківської системи, яка першою в державі почала формувати нову систему організації грошових потоків в економіці, використовувати нові інноваційні технології щодо переказу грошей, мобілізації заощаджень населення, формування нової кредитної політики; поява фінансових посередників – кредитних спілок, різних компаній (страхових, інвестиційних, консалтингових, інвестиційних, лізингових, факторингових), фондів (благодійних, недержавних пенсійних, з антикризового управління). Найпотужнішим посередником на РФП є банки, які надають найбільшу кількість послуг – більше 200 [1]. Масштабна приватизація і пов'язаний з нею масовий випуск цінних паперів привів до появи нових фінансових установ – депозитаріїв, реєстраторів, зберігачів, фондових бірж, які почали здійснювати посередницьку діяльність на ринку цінних паперів і в сукупності всі разом інститути почали формували інфраструктуру РФП; формування законодавчої бази – приймається ціла низка законів, які регулюють розвиток ринку цінних паперів, депозитарну діяльність, використання на ринку таких принципів як конкурентність, рівноправність учасників, вільний доступ до інформації, контрольованість, відповідність міжнародним стандартам тощо, що дає можливість виходу вітчизняним інвесторам до міжнародних ринків капіталів, використання цінних паперів у міжнародних розрахунках.

Сьогодні відбувається поштовх розвитку вітчизняного РФП. З 1997 року діє нова статистична класифікація видів економічної діяльності, в якій виділена фінансова діяльність (код 65), що включає фінансове посередництво, фінансовий лізинг, грошове посередництво, страхування та інші, які представлені значною кількістю фінансових послуг. З 12 липня 2001 року введено в дію Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», який встановив загальні правові засади у сфері надання фінансових послуг, забезпечує захист інтересів

покупців фінансової послуги, конкурентоспроможність, єдину державну політику у фінансовому секторі країни.

Спеціальним інструментом РФП є фінансова послуга – «операції з фінансовими активами, що здійснюються в інтересах третіх осіб за власний рахунок чи за рахунок цих осіб, а у випадках, передбачених законодавством, – і за рахунок залучених від інших осіб фінансових активів, з метою отримання прибутку або збереження реальної вартості фінансових активів» [4].

Сутністю фінансової послуги є обслуговування руху грошей з метою одержання доходу. Особливості фінансової послуги полягають у тому, що вони відмінні від сфери матеріального виробництва, залежать від попиту та пропозиції при ціноутворенні, від мікро– і макрофакторів (рівень життя, заробітна плата, курс акцій, процентні ставки, національна психологія тощо).

Фінансова послуга є основним активом і основним інструментом РФП. Кожний сегмент РФП має свої інструменти, які досліджуються в економічній літературі як категорії (табл. 2).

Найважливішою ознакою при дослідженні фінансових інструментів РФП є рівень ризику послуг, пов'язаних із цінними паперами. Ці послуги на вітчизняному РФП надають депозитарії, зберігачі (в Україні це переважно банки), реєстратори, фондові біржі і торгово–інформаційні системи. З низьким рівнем ризику є послуги, пов'язані з обігом державних короткострокових цінних паперів, короткострокових депозитних сертифікатів надійних банків, золото та інші цінні метали, камені, придбані на короткий період. З високим рівнем ризику є послуги, пов'язані з інструментами, які використовуються для здійснення найбільш ризикованих спекулятивних операцій на ринку, наприклад, послуги з акціями венчурних фондів, облігації з високим рівнем відсотка, емітовані підприємством з кризовим фінансовим станом, опціонні та ф'ючерсні контракти та ін.

Сьогодні фінансові інститути та інші установи країни надають близько 500 законодавчо дозволених фінансових і супутніх послуг, які регламентують понад 3000 законодавчих і нормативних актів [5]. Найпоширенішими послугами на вітчизняному РФП є послуги, які надають банки, кредитні спілки, довірчі товариства, торговці цінними паперами, зберігачі, реєстратори, страхові та лізингові компанії, послуги у сфері

Таблиця 2. Рекомендовані інструменти ринку фінансових послуг

Сегмент РФП	Зміст фінансового інструменту
Ринок позичкових капіталів	Гроші і розрахункові документи, які обертаються на грошовому ринку
Ринок цінних паперів	Цінні папери, що обертаються на цьому ринку; склад яких за видами, особливостями емісії та обігу регулюється відповідними нормативно–правовими актами
Валютний ринок	Іноземна валюта, розрахункові, валютні документи, окремі види цінних паперів, які обслуговують цей ринок
Страховий ринок	Страхові послуги, які пропонуються на продаж (страхові продукти), розрахункові документи та окремі види цінних паперів, які обслуговують цей ринок
Ринок золота (срібла, платини) та дорогоцінного каміння	Цінні метали та камені, які купуються з метою формування фінансових резервів і тезаврації, розрахункові документи і цінні папери, що обслуговують цей ринок
Ринок нерухомості	Цінні папери та документи, що засвідчують право власності на той чи інший вид нерухомості

інвестиційної та інноваційної діяльності, з оцінювання майна та інші, що забезпечують оборот фінансових активів.

Вітчизняний РФП є частиною світового фінансового ринку і розвивається за його правилами: забезпечення цілісності, прозорості, захист інтересів і прав інвесторів, відповідність загальноприйнятим міжнародним стандартам, ефективність, правова упорядкованість та інші, що забезпечують співпрацю наших фінансових структур з міжнародними організаціями. Так на ринку послуг з цінними паперами важливе місце займають торгово-інформаційні системи (ТІС), найпотужнішою в Україні є Перша фондова торгова система, яка увійшла до індексу Міжнародної фінансової корпорації – IFC Frontier, що слід розглядати як значне досягнення, хоча це лише перший крок України назустріч іноземним інвестиційним інвесторам; на ринку послуг з оцінки майна наприкінці 1994 року було створено першу всеукраїнську громадську організацію – Українське товариство оцінювачів (УТО), яке і сьогодні співпрацює з урядовими структурами і є повноправним членом Федерації європейських оцінювачів і Міжнародного комітету зі стандартів (IVSC); на ринку консалтингових послуг найпопулярнішими консалтинговими об'єднаннями є Українська асоціація менеджерів-консультантів, Українська асоціація консалтингових фірм України (Укрконсалтинг), Асоціація фінансових аналітиків, Українська асоціація інвестиційного бізнесу та інші, які мають своїх представників або є членами найпотужніших міжнародних професійних об'єднань консалтингових фірм: Міжнародної ради консалтингових інститутів, Асоціації менеджмент-консалтингових фірм (АМКФ), Асоціації країн Європи (ФЕАКО) та інших; валютний та грошовий ринки послуг працюють за правилами Національного банку України і Міжнародного валютного фонду.

Водночас ринок фінансових послуг в Україні розвивається дуже повільно. Українські компанії, що надають фінансові послуги, поки що не можуть конкурувати з аналогічними компаніями на міжнародному ринку. Частково цей процес гальмувався відсутністю відповідного законодавства, що б регулювало порядок надання окремих фінансових послуг. З іншого боку, на становлення ринку фінансових послуг негативно вплинула нестабільність української валюти, яка була спричинена незбалансованістю економіки та грошово-кредитної політики держави. Серед фінансових посередників, що діють на ринку, найбільшим попитом користуються банки. Така ситуація свідчить про те, що банківська сфера є найбільш впорядкованою і стабільною.

Основними проблемами сучасного розвитку РФП України є:

- неналежний рівень інформованості населення щодо послуг, їх видів і фінансових посередників (особливо небанківської сфери), що надають ці послуги;
- низький попит на послуги через високі на них тарифи та недовіру населення, причиною якої є певні стереотипи, пов'язані із банкрутством фінансових установ;
- недостатнє державне регулювання та нагляд за діяльністю банківських і небанківських фінансових посередників,

здатних забезпечити цивілізованість, відкритість і доступність ринку фінансових послуг;

- невідповідність законодавчого регулювання окремих видів фінансових послуг європейським нормам та ін.

Розвиток фінансового сектору кожної країни має проходити еволюційно, з урахуванням як загальних закономірностей, так і особливостей розвитку національного РФП. Особливо важливим зараз є вирішення проблем, пов'язаних із специфікою функціонування РФП і першочерговими завданнями його розвитку. До переліку таких завдань відносяться [3]:

- забезпечення регіонального збалансування ринку фінансових послуг;
  - необхідність у поширенні довгострокового кредитування як серед молоді, так і серед населення старшого віку;
  - розробка концепції довгострокового розвитку фінансових установ;
  - приведення державної правової бази з регулювання діяльності фінансових посередників до європейських директив;
  - проведення роз'яснювальної роботи щодо діяльності інститутів спільного інвестування, страхових компаній, кредитних спілок, недержавних пенсійних фондів та інших фінансових посередників, що діють на ринку фінансових послуг з метою збільшення попиту на їх послуги;
  - запровадження нормативів достатності капіталу та інших показників і вимог, що обмежують ризики операцій з фінансовими інструментами ринку;
  - посилення державного регулювання і нагляду за діяльністю фінансових посередників, які працюють з коштами населення.
- Удосконалення системи регулювання РФП в Україні з метою забезпечення його конкурентоспроможності потребує:
- визначення пріоритетів державної політики на РФП і розроблення заходів щодо його дальшого розвитку;
  - забезпечення єдиного підходу до регулювання діяльності на РФП як банківських так і небанківських фінансових установ, що надають послуги;
  - підвищення вимог до ліцензування фінансових установ, які надають послуги;
  - розширення повноважень Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку, Комісії з регулювання ринків фінансових послуг щодо регулювання діяльності небанківських фінансових установ, які надають послуги;
  - розроблення та запровадження ефективної системи обміну інформацією між державними органами, що здійснюють регулювання і контроль на РФП;
  - розроблення програми оперативних дій щодо регулювання ринку послуг в разі фінансової кризи;
  - удосконалення системи Реєстрів фінансових установ, які надають послуги.

Висновки

На думку автора, вітчизняний РФП є найпотужнішим сегментом фінансового ринку. Як економічна категорія

МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОЇ ЕКОНОМІКИ

РФП – це сукупність економічних, правових, організаційних, технологічних відносин між учасниками ринку щодо купівлі–продажу послуг, надання консультацій, організації маркетингу на ринку. З організаційної точки зору РФП є сферою діяльності великої кількості фінансових установ, що надають послуги з метою отримання прибутку, що забезпечує зростання економіки країни. Велика кількість фінансових установ (банків – 178, кредитних спілок – більше 600, страхових компаній – 450, 486 ломбардів, більше 1000 фондів, що надають фінансові послуги) [5] свідчить, що сфера послуг є вагомим сектором економіки країни, питома вага якого у виробництві ВВП зростає. РФП країни формує довіру населення до фінансових установ і послуг, які вони надають, збільшує зайнятість, впроваджує більш досконалі технології, інтегрується у світовий ринок

послуг, що дасть змогу вийти на новий рівень розвитку і, в свою чергу, спираючись на зарубіжний досвід, конкурувати з РФП інших країн.

Література

1. Бюлетень НБУ. – 2011. – № 6. – bank.gov.ua
2. Еш С.М. Ринок фінансових послуг: Курс лекцій / К: НУХТ, 2008. – 127 с.
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм від 31.01 2007 р. №106 // Інтернет–джерело; zakon.rada.gov.ua
4. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.08.2001 р., №9742 // Офіц. вісник України. – 2001. – №10.
5. <http://www.ukrstat.gov.ua>